

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 110

1) Til forsvarsministeren af:

Steen Folke (VS):

»Vil ministeren oplyse, om de amerikanske tropper, der i henhold til NATOs forstærkningsplan er tiltænkt Danmark, i lighed med de amerikanske soldater, der skal indsættes i Norge, tænkes udrustet med atomvåben?«

Skriftlig begrundelse

En række danske dagblade bringer den 28. oktober 1982 oplysninger om, at de amerikanske marinesoldater, der skal indsættes i Norge i en krigs- eller krisesituation, vil være udrustede med atomvåben. Dette har »velinformerede kilder i USA« sagt til Ritzaus Bureau's udsendte medarbejder.

På et møde den 14. juli 1981 mellem den daværende amerikanske udenrigsminister, Alexander Haig, og den daværende norske udenrigsminister, Knut Frydenlund, skal Haig have tilkendegivet dette over for Frydenlund, samtidig med at han affejede enhver idé om at gøre Norden til en atomvåbenfri zone.

Det vil være af stor interesse at få oplyst, om den amerikanske regering gør sig tilsvarende forestillinger om atombevæbning af de tropper, som i en given situation vil blive indsat i Danmark.

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Når det gælder begrundelsen for hr. Steen Folkes spørgsmål, kan jeg meddele, at ambassaden i Oslo har oplyst, at den forhenværende udenrigsminister, Knut Frydenlund, selv i et radiointerview den 27. oktober har afvist, at den daværende amerikanske udenrigsminister, Alexander Haig, over for ham skulle have udtalt, at de amerikanske styrker i tilfælde af indsats i Norge ville medbringe atomvåben. Dette ville stride mod den indgåede aftale om forhåndslagring, som er i overensstemmelse med norsk base- og atompolitik, sagde Frydenlund. Jeg kan tilføje, at det

te direkte fremgår af den norsk-amerikanske aftale.

For så vidt angår de amerikanske forstærkninger, der ifølge NATOs forstærkningsplan kan indsættes i vort område, kan jeg oplyse, at både når det gælder spørgsmålet om forstærkninger, og når det gælder atomvåben, kan disse kun tages ind på dansk jord efter anmodning eller samtykke fra den danske regering.

Under de nuværende omstændigheder, dvs. i fredstid, vil vi ikke have atomvåben her i landet. Det er en kendt og en gammel politik. Vore allierede er fuldt ud klar over den danske atompolitik og respekterer den.

Steen Folke (VS):

Jeg kender godt den officielle danske atomvåbenpolitik, og jeg ved godt, at det formelt er sådan, at det skal være den danske regering, der i en given situation beder om at få atomvåben indført til Danmark, f.eks. i form af, at amerikanske tropper medbringer atomvåben. Men ét er jo spørgsmålet om formaliteter, noget andet er spørgsmålet om realiteter, og hvad USA i en given situation selv vil finde det rigtig at gøre, og i hvilket omfang USA vil være rede til at respektere, hvad en dansk eller en norsk regering måtte sige på det tidspunkt. Det er det, der har gjort oplysningerne, som jeg har taget udgangspunkt i, interessante. Jeg har ikke hørt norsk radio den 27. oktober, må jeg erkende, men jeg har læst det norske Arbejderbladet for den 28. oktober, og heri er der i hvert fald en udtalelse af Frydenlund, som er lidt anderledes end det, ministeren oplyser med ambassaden som kilde. For Frydenlund siger her i Arbejderbladet: »Fra amerikansk side ønsker man ikke at fraskrive sig retten til at tage kernefysiske våben med til Norge i en given situation, eftersom de vil stå over for en modstander, som har sådanne våben.« Det er det, Frydenlund er citeret for at have udtalt direkte til Arbejderbladet, og det lægger jo i hvert fald op til, at der er en betydelig sandsynlighed for, at USA vil vurdere det sådan, at de må have atomvåben med, fordi modstanderne – og det er jo Sovjetunionen, der tænkes på – vil være bevæbnede med atomvåben. Jeg mener stadig, at oplysningerne her tyder på, at den amerikanske regering ser sådan på det, og jeg vil i